

Om utfordringsbildet for ungdom og hva forskningen sier om god oppfølging

Partnerskap i NAV-kontorene

Oslo, 24/4 2017

Halvor Fauske

Det nye ungdomsopprøret?

En sosiologisk undersøkelse
av ungdomsopptøyene i Norge
1978 — 84

FAFO — 1985

JORUNN FRYJORDET

«NATTA TIL FØRSTE MAI»

En undersøkelse av opptøyene
i Oslo sentrum natt til 1. mai
1978-84

FAFO
April 1985

Hstenposten A-magasinet Osloby Sport Meninger Tone Meny

Ungdommen snillere enn noen gang

KRISTINE GRUE LANGSET | EIVIND AARRE | JAKOB PRIESNER
 OPPDATERT: 28 JAN 2014 09:48 | PUBLISERT: 10 OKT 2013 08:26

[f](#) [t](#) [@](#)

VG MENINGER TIPS 2200

< Nyheter Leder Kommentar Debatt

Thon tar feil - ungdom er bedre enn før

(VG Nett) 08.02.2014 16:02 - oppdatert 13.02.2014 15:34

ANNONSE

Norge Siste nytt Dokumentar Klima NRK Ytring

De skulker ikke, de drikker ikke – men de stresser

Lytte Konkurranse P4s Radiofrokost P4 TV RADIO Meny

DELTA HER >

NYHETER

- Ungdommen må drikke mer og lage bråk!

- Dagens ungdom er den kjedeligste ungdomsgenerasjonen noen sinne, mener sosiolog.

POPULÆRT

 Forskere: Lightbrus øker risikoen for slag og demens

 VIDEO: Ingrid Bjørnov og Jon Niklas Rønning endelig sammen

”

Med mobiltelefonen som en virtuell løpestreng øker foreldrekontrollen samtidig som handlingsrommet for rusbruk, norm- og lovbrudd reduseres

Psykologi og samfunn, denne siden

”

– Vi må godta at sykefraværreduksjon handler om å klare å gå på jobb selv om man ikke er hundre prosent

Magnus Odéen i Forskningsintervjuet, side 378

”

Kristinn Hegna, forsker ved NOVA
Guro Ødegård, forsker ved ISF
Åse Strandbu, forsker ved NOVA

► Unges liv og levekår

En «sykt seriøs» ungdomsgenerasjon?

Dagens unge er mer skikkelige, lovlydige og skoletilpasset enn tidligere. Samtidig viser befolkningsstudier at bekymringer øker blant tenåringer. Hvilke samfunnsendringer slår inn i ungdomskulturen og gjør skikkeligheten til et tveegget sverd?

Forskning om ungdoms levekår og livsstil gjennomført over de siste to tiår gir grunn selvrappoterering av en rekke atferdsproblemer som nasking, hærverk eller inn-

FAKTA: SKIKKELIGE UNGDOMMER

- Dagens unge ruser seg mindre, er mindre kriminelle, gjør det bedre på skolen og røyker mindre
- Ved 2011-valget stemte 46 prosent av førstegangsvelgerne, den høyeste deltagelsen i denne aldersgruppen målt ved et lokalvalg i nyere tid
- Dagens ungdomsgenerasjon kan beskrives som skikkeligere, mer hardtarbeidende og pliktoppfyllende enn før
- Mindre avstand mellom generasjonene, ny teknologi, et bedre behandlingstilbud til barn og unge, og økende atferdsmedisinering kan, sammen med utdanningssamfunnets strenge krav til individuell mestring, tenkes å bidra til en slik utvikling
- Dette nye alvorret kan ha sin pris i form av økt psykisk stress blant unge

De kalles for CV-generasjonen. De har høye forventninger til livet og til seg selv. Så høye at de går på helsa løs.

Sykt flinke

Flere ser det

- I 2011 ble det rapportert at 11,5 prosent av alle arbeidstakere i Norge hadde tatt ferie i 2011. Dette er en rekord for Norge, og viser at arbeidstakere i Norge er mer opptatt av å ta ferie enn tidligere.
- I 2011 ble det rapportert at 11,5 prosent av alle arbeidstakere i Norge hadde tatt ferie i 2011. Dette er en rekord for Norge, og viser at arbeidstakere i Norge er mer opptatt av å ta ferie enn tidligere.
- I 2011 ble det rapportert at 11,5 prosent av alle arbeidstakere i Norge hadde tatt ferie i 2011. Dette er en rekord for Norge, og viser at arbeidstakere i Norge er mer opptatt av å ta ferie enn tidligere.

Ung kvinne som ser ut til å ha høye forventninger til livet og til seg selv. Så høye at de går på helsa løs.

Debut forfatter og forfatter

En debut forfatter som har skrevet en roman som er svært godt mottatt av leserne. Forfatteren har skrevet en roman som er svært godt mottatt av leserne.

Ung kvinne som ser ut til å ha høye forventninger til livet og til seg selv. Så høye at de går på helsa løs.

En ung kvinne som ser ut til å ha høye forventninger til livet og til seg selv. Så høye at de går på helsa løs.

Ung kvinne som ser ut til å ha høye forventninger til livet og til seg selv. Så høye at de går på helsa løs.

En ung kvinne som ser ut til å ha høye forventninger til livet og til seg selv. Så høye at de går på helsa løs.

Ung kvinne som ser ut til å ha høye forventninger til livet og til seg selv. Så høye at de går på helsa løs.

En ung kvinne som ser ut til å ha høye forventninger til livet og til seg selv. Så høye at de går på helsa løs.

Ung kvinne som ser ut til å ha høye forventninger til livet og til seg selv. Så høye at de går på helsa løs.

En ung kvinne som ser ut til å ha høye forventninger til livet og til seg selv. Så høye at de går på helsa løs.

Ung kvinne som ser ut til å ha høye forventninger til livet og til seg selv. Så høye at de går på helsa løs.

En ung kvinne som ser ut til å ha høye forventninger til livet og til seg selv. Så høye at de går på helsa løs.

Ung kvinne som ser ut til å ha høye forventninger til livet og til seg selv. Så høye at de går på helsa løs.

En ung kvinne som ser ut til å ha høye forventninger til livet og til seg selv. Så høye at de går på helsa løs.

Ung kvinne som ser ut til å ha høye forventninger til livet og til seg selv. Så høye at de går på helsa løs.

En ung kvinne som ser ut til å ha høye forventninger til livet og til seg selv. Så høye at de går på helsa løs.

Ung kvinne som ser ut til å ha høye forventninger til livet og til seg selv. Så høye at de går på helsa løs.

En ung kvinne som ser ut til å ha høye forventninger til livet og til seg selv. Så høye at de går på helsa løs.

Ytring

Fra prestasjon til depresjon

Vi har blitt en generasjon som skal se bra ut, ha de beste karakterene, den kuleste jobben og peneste kjæresten. Kravene tar aldri slutt. Hva gjør vi med det?

Mate med prestasjonspresset: Ungdommer på videregående i dyp konsentrasjon ved eksamensbordet. Et stort flertall av ungdommer føler et overveldende press for å lykkes både profesjonelt og privat, og det må det gjøres noe med, mener kronikkforfatteren.

FOTO: SIGURDSON, BJØRN / NTB SCANPIX

Håkon Avseth

@avseth

Ungdomsbedriften Generasjon
Prestasjon

Publisert 21.05.2015, kl. 10:10

Jeremy Glass, en ukjent amerikansk forfatter, [skrev](#) for en stund tilbake: «We can't jump off bridges anymore because our laptops will get ruined. We can't»

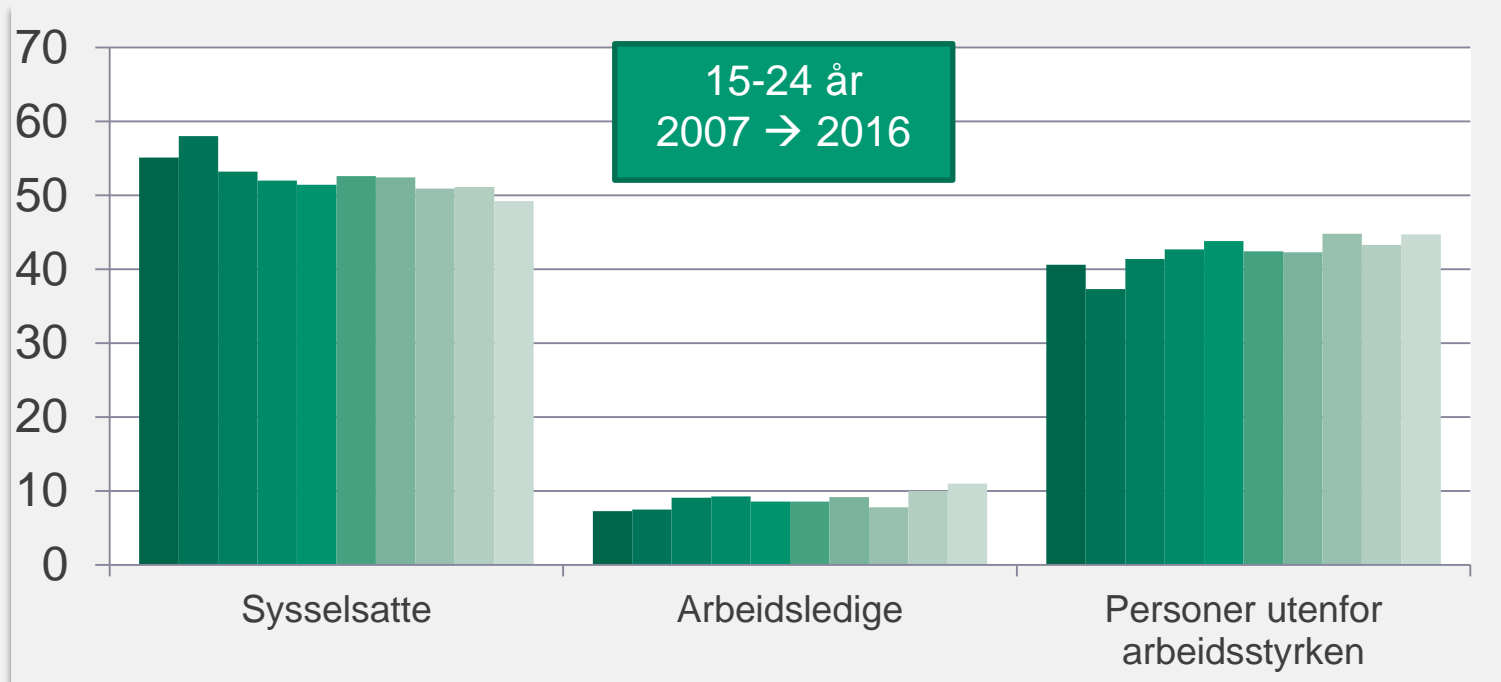
Send oss din ytring

Lyst å skrive? Kontakt gjerne

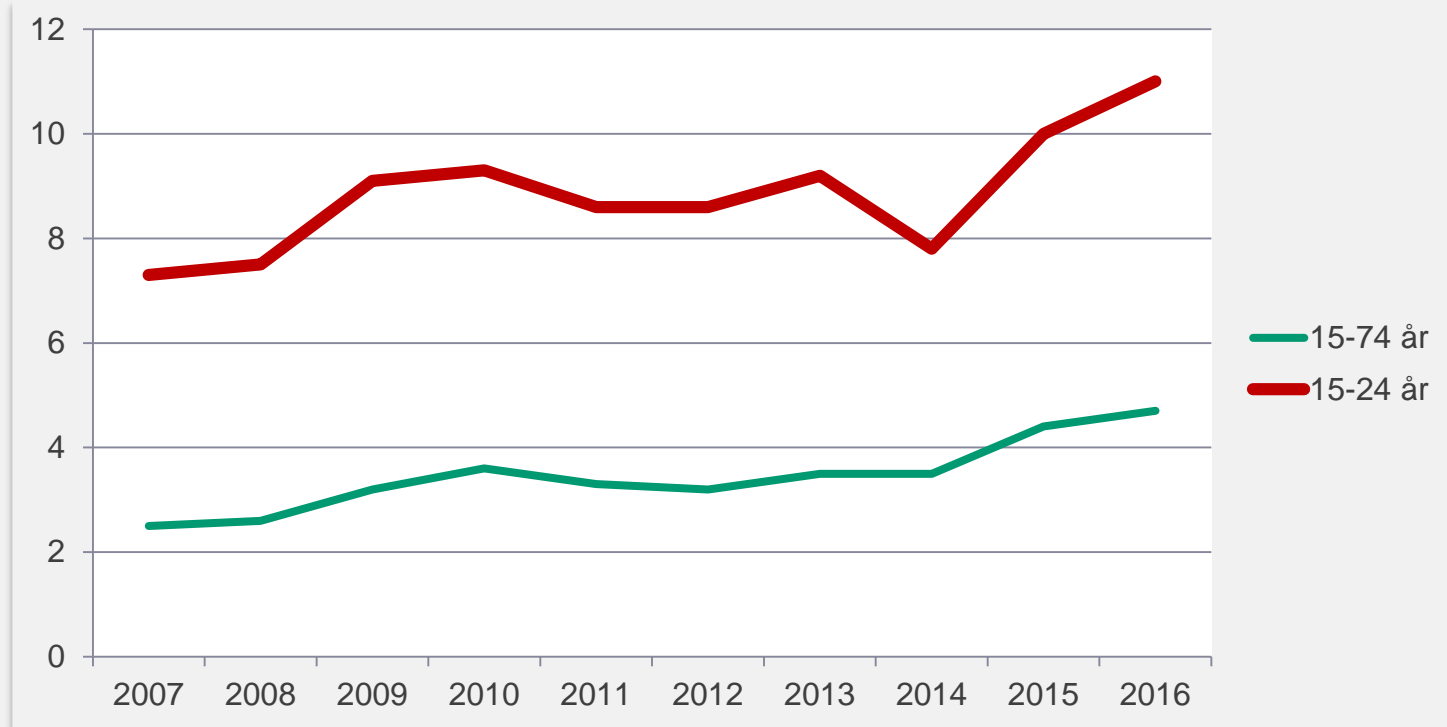
Hvordan står det egentlig til med ungdommen...?

Noen tall

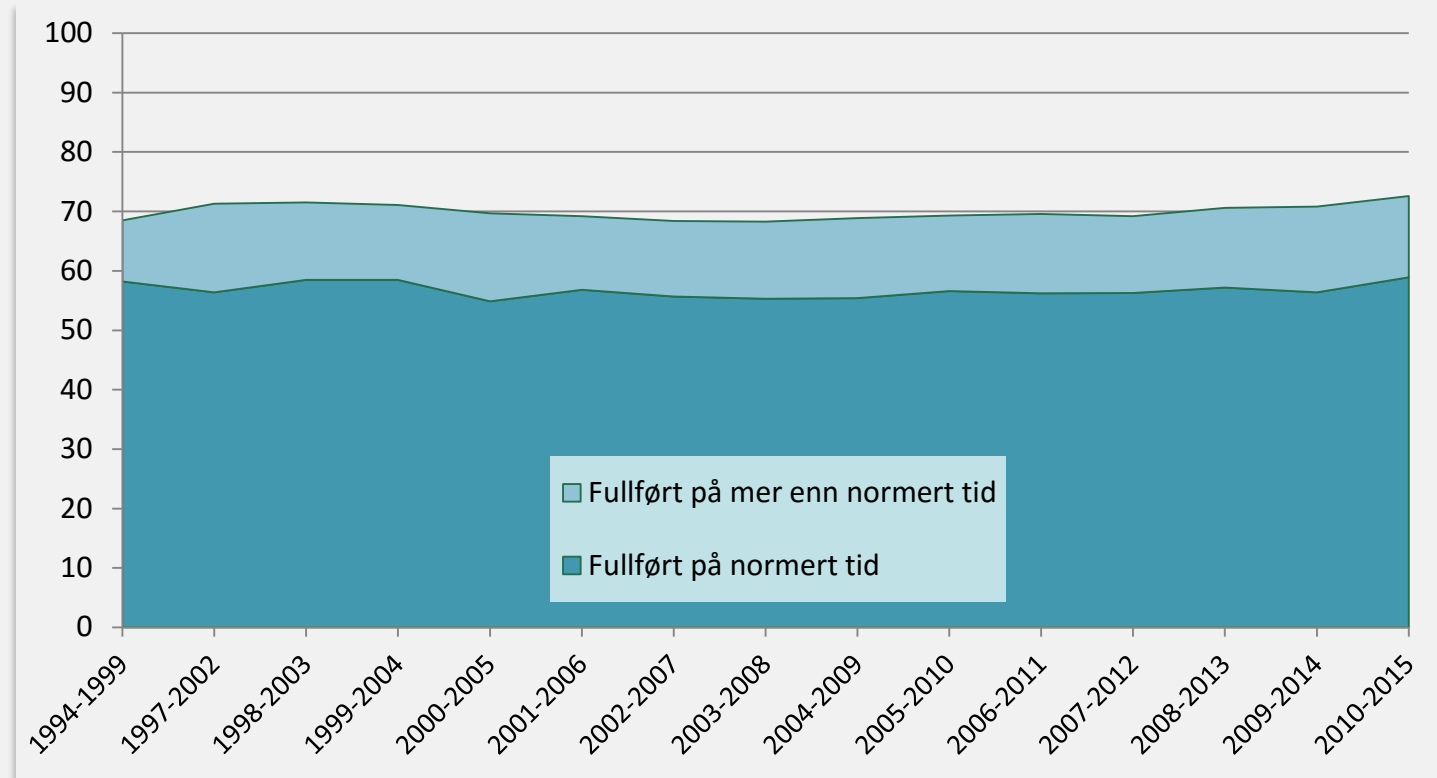
Færre sysselsatte Flere ledige Flere utenfor arbeidsstyrken

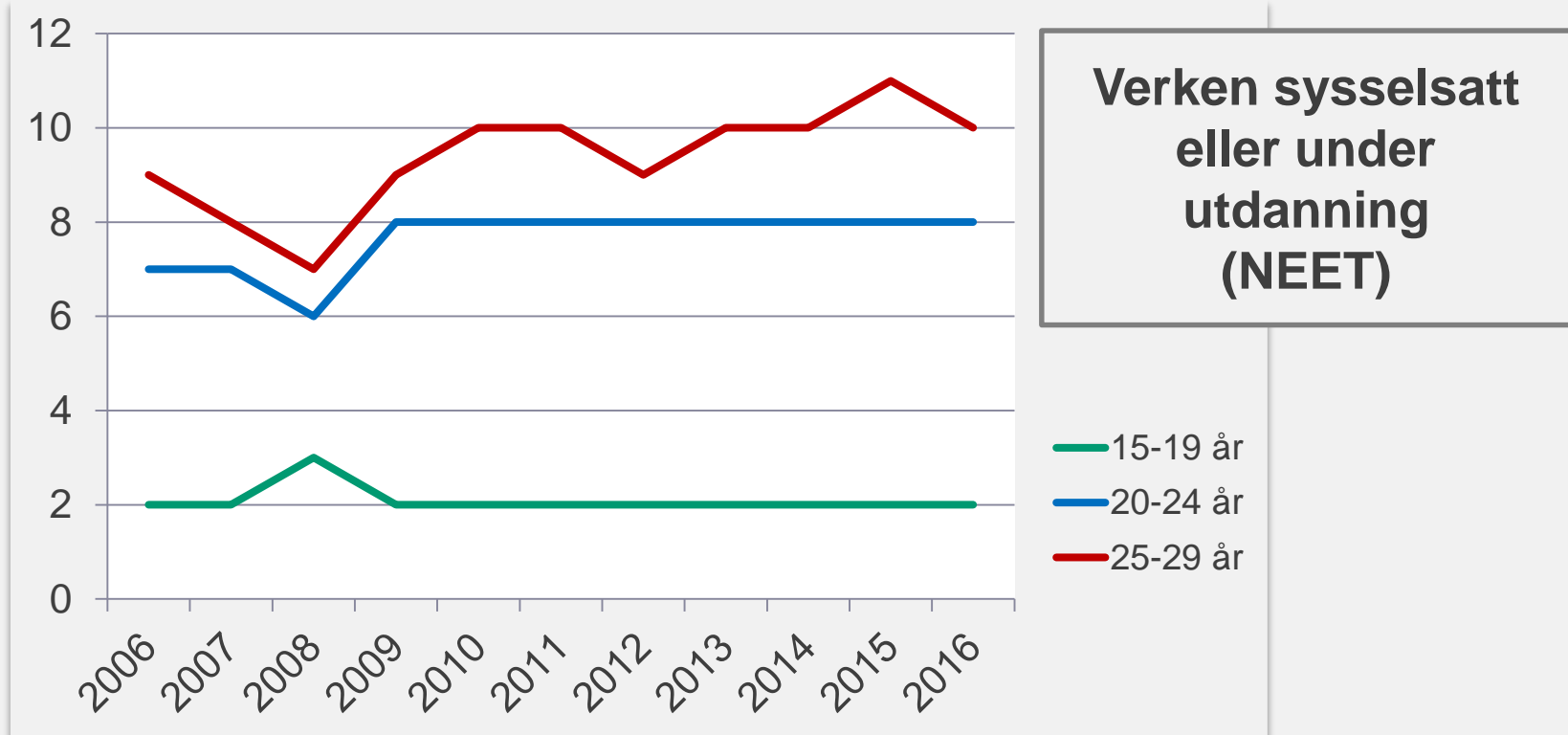
Ungdom er oftere arbeidsledige

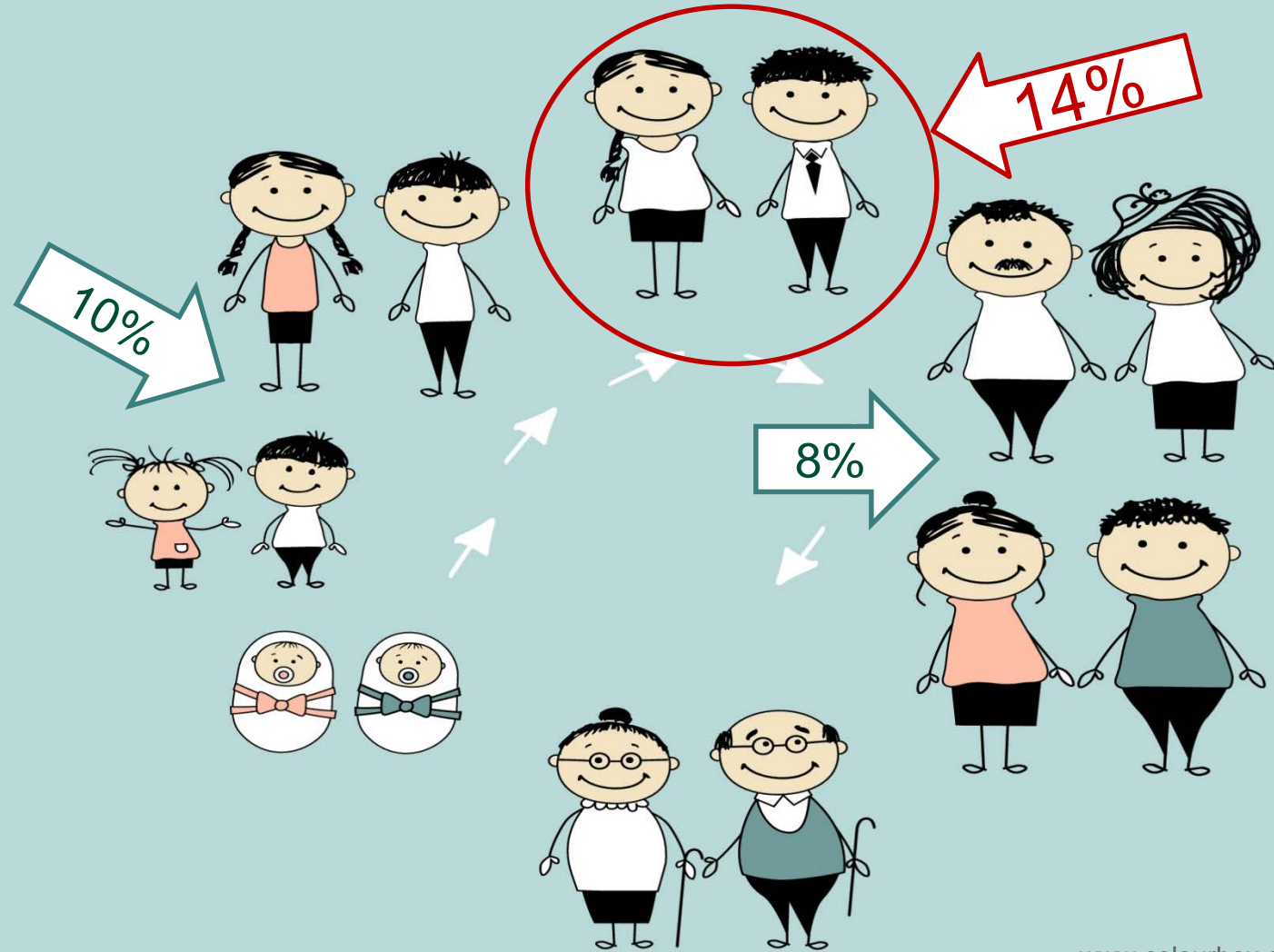

Nesten alle starter i videregående opplæring, men frafallet er konstant

En del står helt utenfor

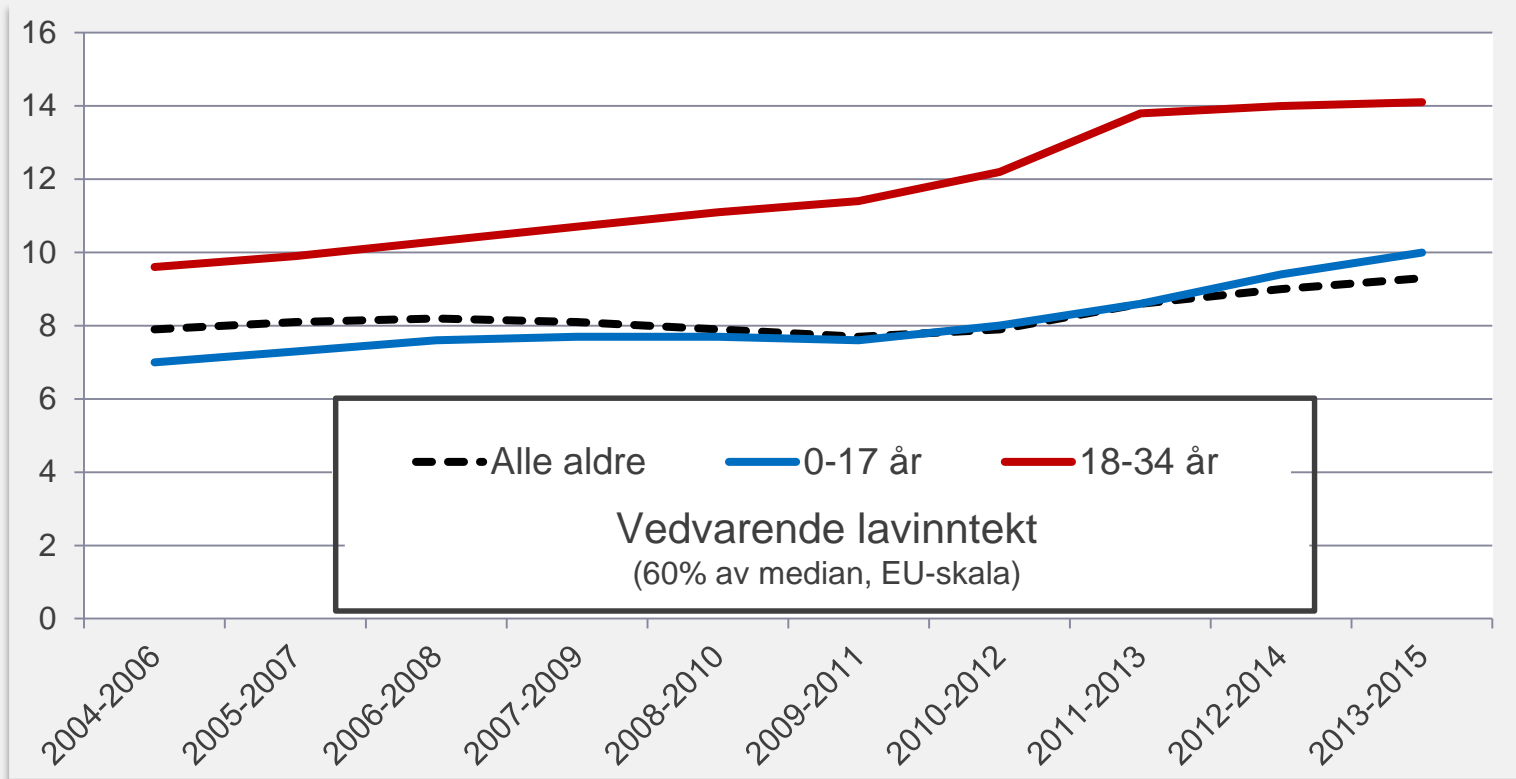

Gjenspeiles i fattigdomstall

Vedvarende lavinntekt
(0-17 år vs 18-34 år)

Kilde: Statistikkbanken, SSB
Bilde: colourbox.com

.. og fattigdommen øker mest blant unge

Ungdom og sosialhjelp

Alle: 1 av 20

18-24: 1 av 10

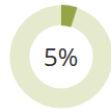
[budfir.no](#) > [Statistikk og analyse](#) > [Oppvekststatus](#) > [Helse](#) > [Psykisk helse](#)

Psykisk helse

De fleste barn og unge har god psykisk helse. Imidlertid er det en betydelig andel barn og unge som sliter med angst, depresjon og andre psykiske vansker. Bruken av legemidler til behandling av psykiske vansker øker blant unge.

Mange unge har psykiske plager

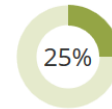
Hovedpunkter

1 2013 fikk nesten 5 % av barn og unge under 18 år behandling i psykisk helsevern.

2 av 10 unge fra 13 til 16 år oppgir at de har vært ganske mye eller veldig mye plaget av ulike psykiske vansker den siste uka.

1 av 4 jenter på 10. trinn og i videregående opplæring har depressive symptomer.

Innhold

Hovedpunkter

Psykiske lidelser et utbredt problem blant barn og unge

Angst og depresjon blant ungdom

Konsultasjoner og legemidler

Psykisk helsevern for barn og unge

Spiseforstyrrelser blant barn og unge

Søvnproblemer

Kilder

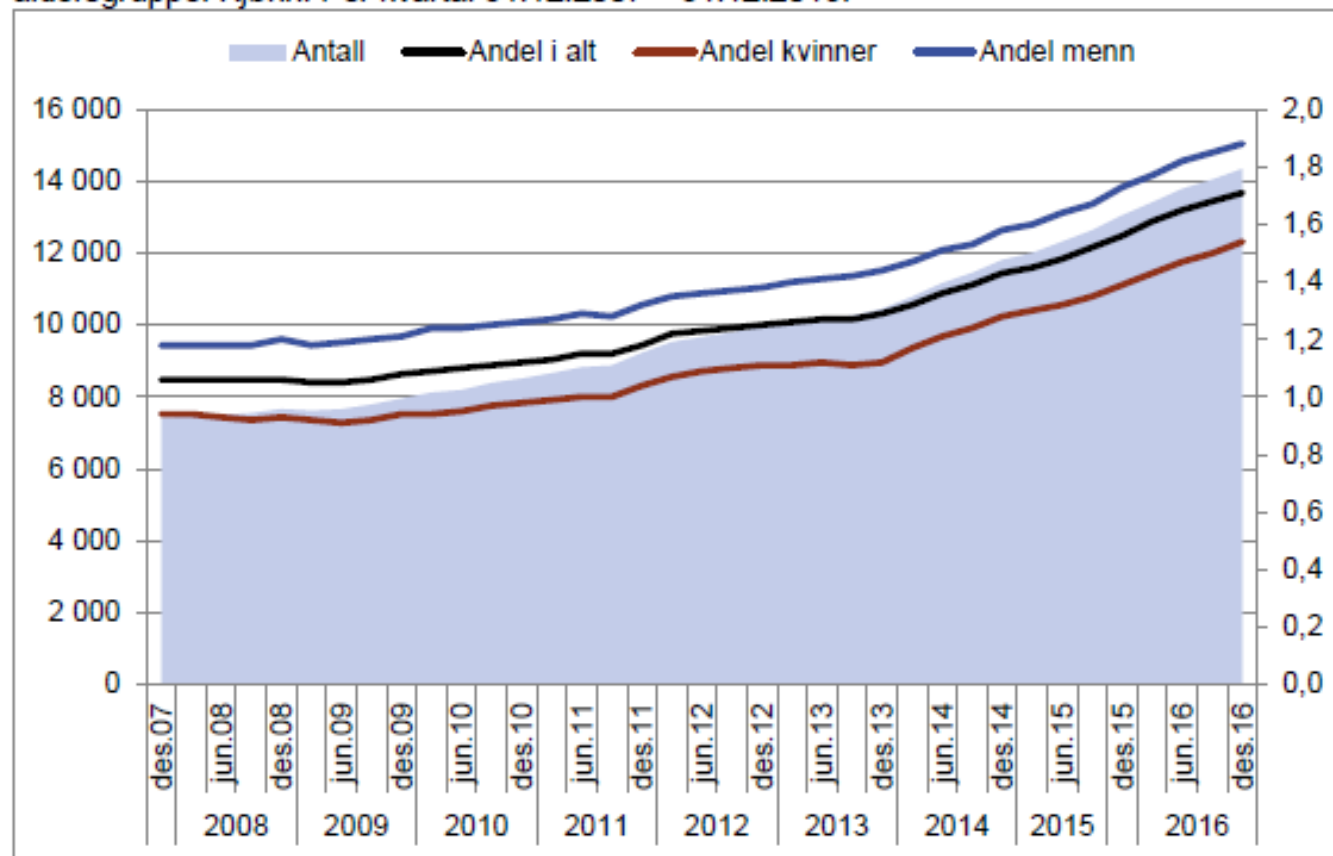
Psykiske lidelser et utbredt problem blant barn og unge

Det er større bevissthet og oppmerksomhet om psykisk helse blant barn og unge enn tidligere. Større åpenhet kan føre til at flere forteller om psykiske helseutfordringer og oppsøker hjelp. Samtidig anslår Folkehelseinstituttet at omtrent 70 000 barn og unge har psykiske lidelser som krever behandling, og omtaler dette som et stort helseproblem i Norge (Folkehelseinstituttet 2015).

Psykiske plager i ulike aldre

Ifølge Folkehelseinstituttet har 1 av 3 16-åringene en gang i livet hatt symptomer som oppfyller kriteriene for psykiatiske

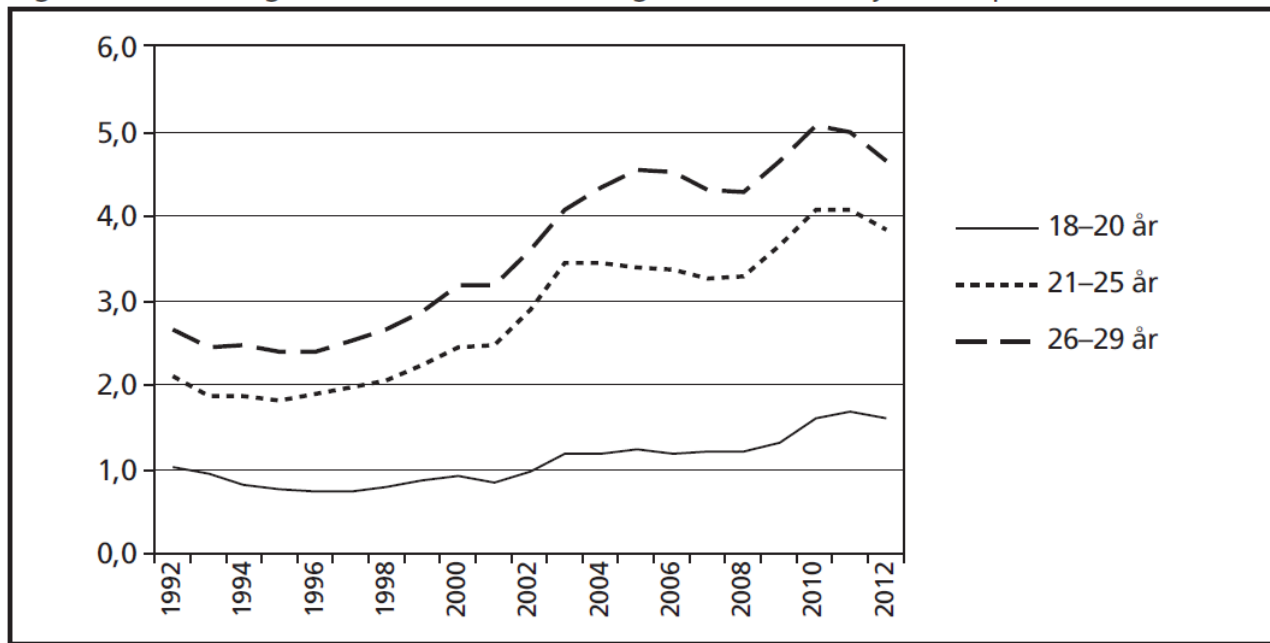
Figur 6. Unge mottakere av uføretrygd (18-29 år) og som andel av befolkningen i samme aldersgruppe. Kjønn. Per kvartal 31.12.2007 – 31.12.2016.

Kilde: NAV

... og flere mottar midlertidige helse-relaterte ytelser

Figur 2.7 Andel unge mottakere av midlertidige helse-relaterte ytelser, i perioden 1992–2012.

I arbeid eller utdanning
Lovlydighet
Mindre rus
Samfunnsorienterte
Skoleorienterte
God relasjon til foreldre
OSV

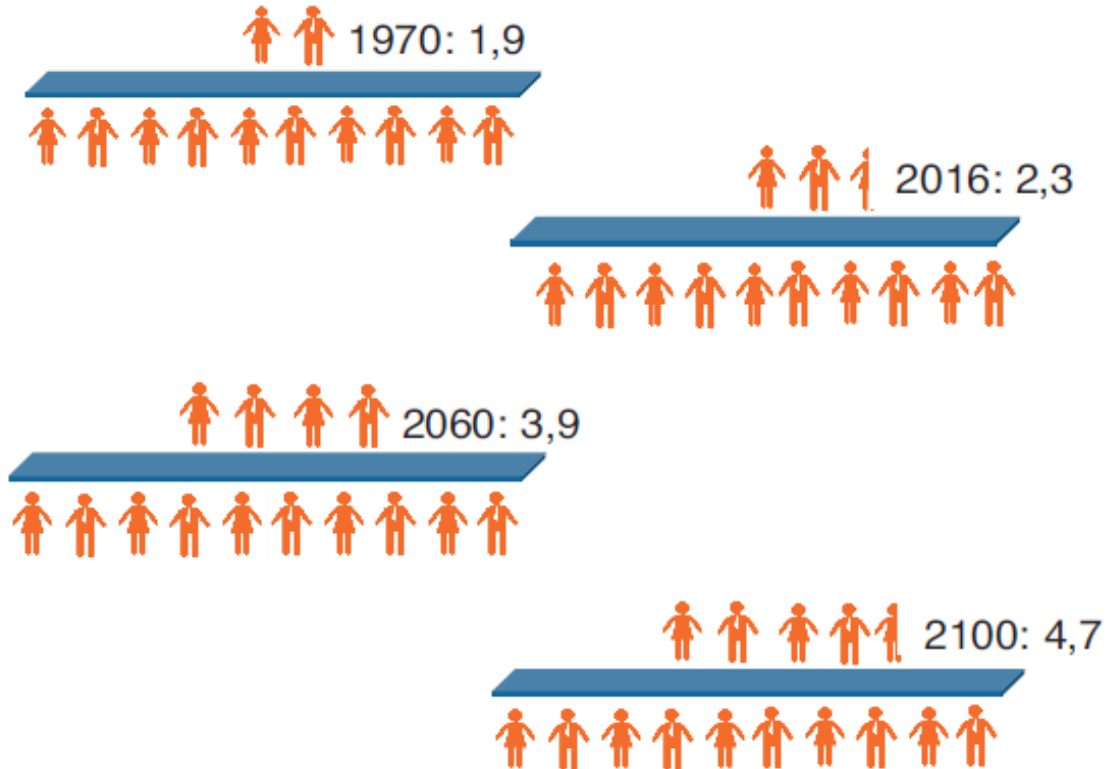

Prestasjonspress
Utenforskap
Lavinntekt
Psykiske problemer
OSV.....

Samfunnet og velferdsstaten trenger unge som blir produktive voksne

A. Antall eldre (67 år og over) per 10 personer i yrkesaktiv alder (20-66 år)

Frafall

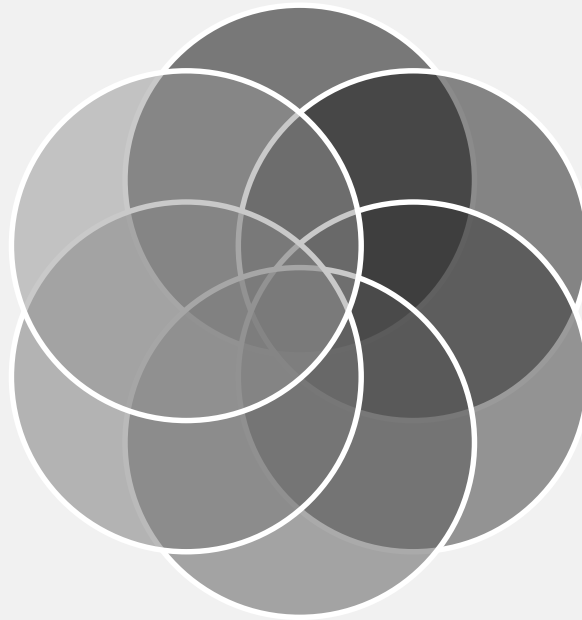
Ledighet

NEET

Sosiale
problemer

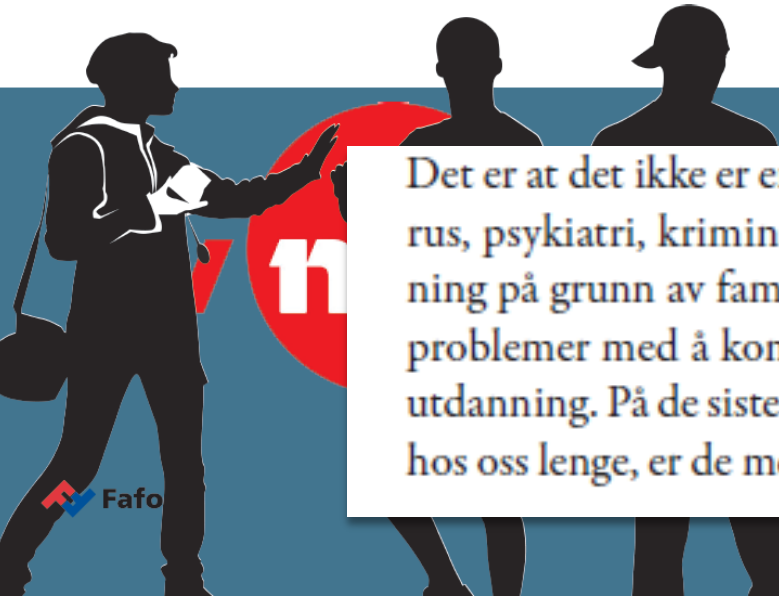
Lavinntekt

Psykiske
problemer

Anne Hege Strand, Magne Bråthen og
Arne Backer Grønningsæter

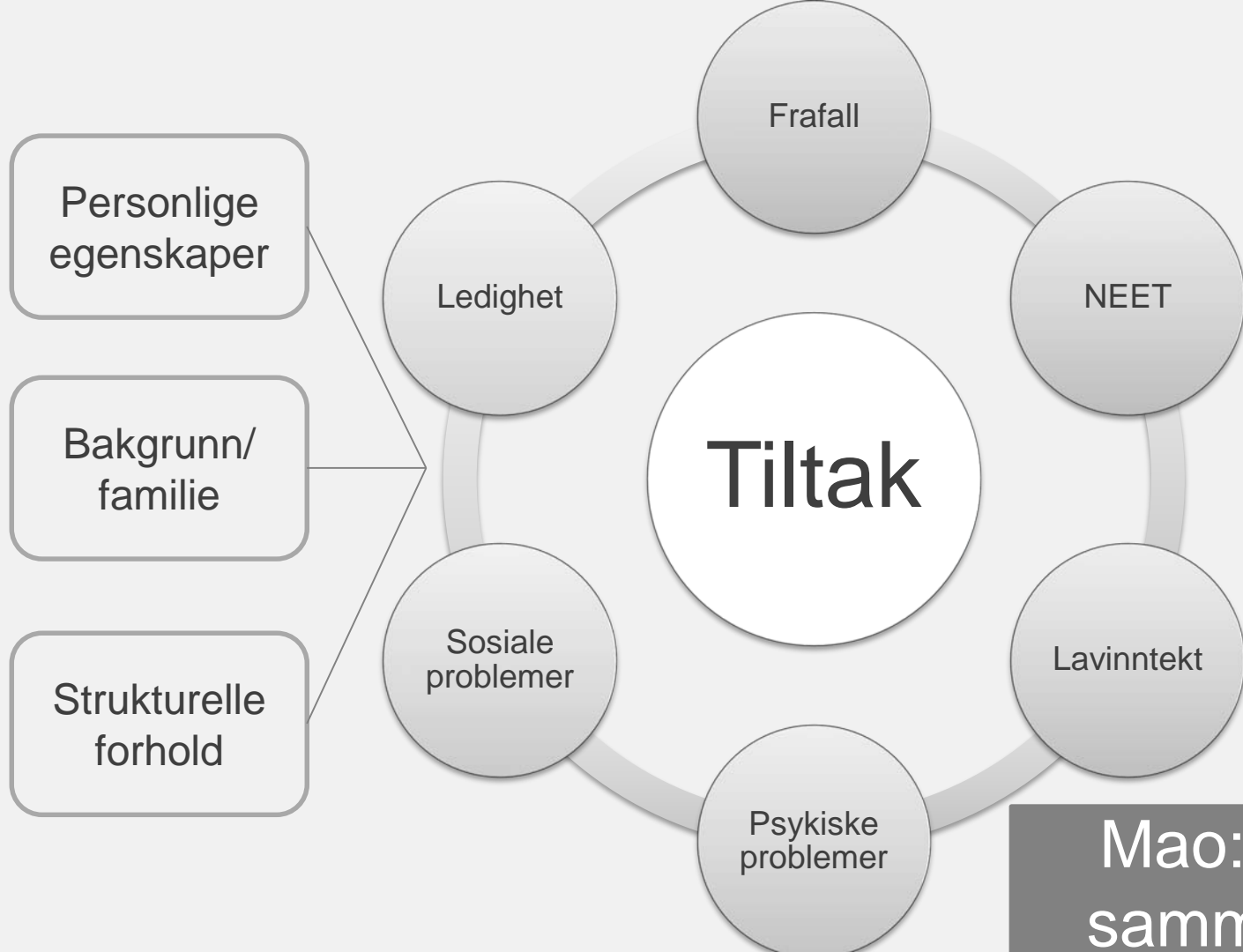
NAV-kontorenes oppfølging av unge brukere

Det er at det ikke er en ensartet gruppe [...] Det er hele spekteret. Problemer med rus, psykiatri, kriminalitet, barnevernsbarn, ungdommer som ikke klarer utdanning på grunn av familieproblemer. Men også ressurssterke ungdommer som har problemer med å komme i arbeid eller utdanning, både videregående og høyere utdanning. På de siste er det stor omløpshastighet. Den gruppen som blir værende hos oss lenge, er de med større vansker.

(Nav-veileder)

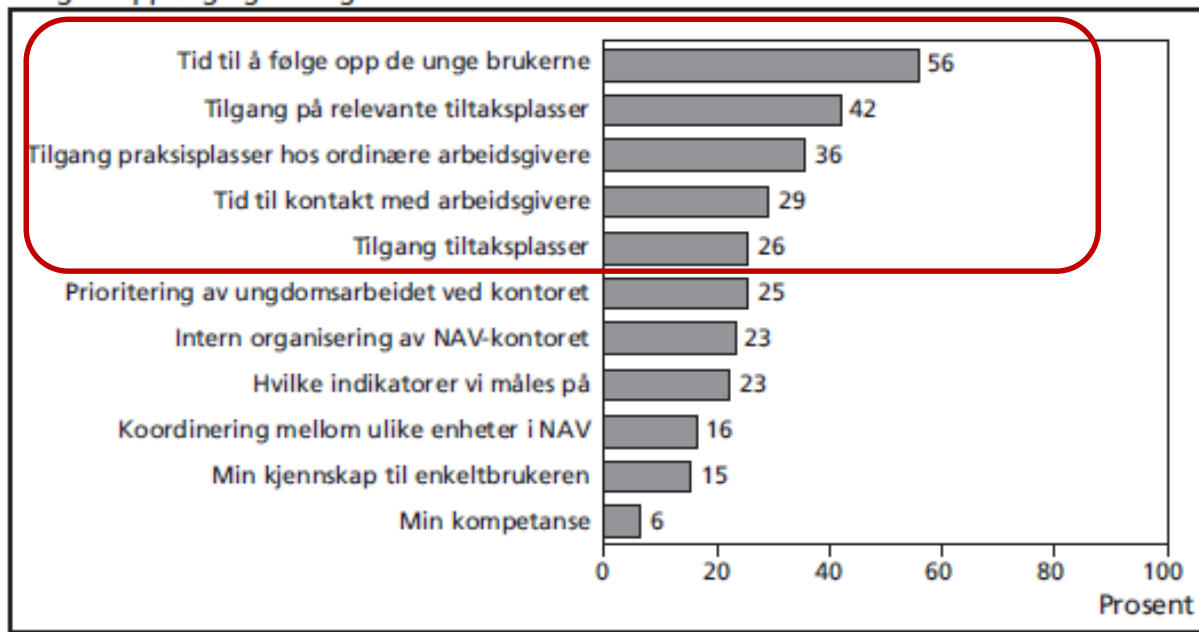
- Hva er problemet nå?
- Hva er bakenforliggende årsaker?
- Hva bør vi gjøre?
- Hva kan vi gjøre?

Mao: Alt henger sammen med alt

Utfordring: Opplevelse av mangel på tid og tiltaksplasser

Figur 6.4 Andelen NAV-veiledere som oppgir at følgende forhold i stor grad legger hindringer for god oppfølging av unge brukere.

Mutual Learning Programme

DG Employment, Social Affairs and Inclusion

Thematic Paper

What works for the labour market integration of youth at risk

High Level Learning Exchange on

'Designing and implementing effective strategies to support the
integration and retention in the labour market of youth at risk'

Stockholm (Sweden), 18-19 February 2016

Helhetlig/integrert tilnærming

- Tidlig intervensjon
- Personlig og tett oppfølging
- Individuelle oppfølgingsplaner

Yrkesrettet opplæring

Lærlingplasser & Praksisplasser

Og: Forberedende trening

Hindre frafall

- Identifisere risiko tidlig
- Alternative læringsformer
- Fleksible utdanningsmoduler som kobler utdanning og praksis
- Reintegrering

Skole → utdanning

Integrere og kombinere tjenester og tilby omfattende skreddersydde tiltak tilpasset individuelle behov (språk, funksjonsnedsettelse, kompetanse, barnetilsyn, transport mv)
Personlig og tett oppfølging

Enkelhet

Forebygging og tidlig, integrert innsats

Fleksibilitet i tiltakene

Oppsøkende og proaktivt hjelpeapparat

Individuell tilpasning/planer

Tett oppfølging (enkeltperson-effekten)

Bredt samarbeid

Unge prioriteres høyt – er oppfølgingen/tiltakene fleksible nok og er samarbeidet godt nok?

Tabell 5.1 Andelen som svarer «helt eller delvis enig» på følgende påstander.

Utsagn:	Delvis / helt enig
Mine unge brukere får relevante aktivitetsplaner	84 %
Jeg etterstreber at alle mine unge brukere med behov for situasjonsbestemt eller spesielt tilpasset innsats skal få en aktivitetsplan i løpet av en måned etter at de har fått et oppfølgingsvedtak	78 %
Ved mitt NAV-kontor gir ledelsen klare signaler om hvilke brukergrupper som skal prioriteres i oppfølgingsarbeidet	77 %
Ved mitt NAV-kontor prioriteres oppfølging av unge uavhengig av hvilken ytelse personen mottar	74 %
Ved mitt NAV-kontor prioriteres oppfølging av unge brukere uavhengig av innsatskategori	73 %
Ved mitt NAV-kontor blir brukere under 20 år prioritert ved tildeling av tiltaksplasser	59 %
Ved mitt NAV-kontor får brukere under 20 år relevante tiltaksplasser	58 %
Motstridende styringssignaler er en utfordring for mitt arbeid med oppfølging av unge brukere	56 %